

Kurjer Częstochowski

PRENUMERATA MIEJSCOWA WYNOŚI miesięcznie 4.00 mk. z odnośnieniem 4.5%, poczta 5.00

Adres Redakcji
CZĘSTOCHOWA, ul. P. MARJI 41. TELEFON № 4.
Administracji Kościuszki 11

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie od godziny 10—3 po południu.

Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Cena numeru pojedynczego 25 fen.

CENA OGŁOSZEN.

Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 1.60 fen., druga i trzecia 1.25 fen., czwarta 0.60 fen., — za wiersz petitowy.

Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 2 mk. za wiersz. Nekrologi mk. 1.50 za wiersz. Drobnie ogłoszenia po 15 fen. za wyraz

TEATR „PARYSKI”

ulica Panny Marji Nr. 19

PROGRAM

Na żądanie publiczności obraz ten demonstrowany będzie włącznie do Piątku 11 kwietnia 1919 roku.

Muzyka: Oktet Artystyczny pod dykcją pana

Jerzego Bursika

dyrektora orkiestry w Zakopanem.

Geny miejsc zwykłe.

Sensacja!

„CARMEN”

Pola Negri

Wielkie arcydzieło w 6-ciu częściach, podług opery Bischa odtwarzające szczegółowo tę opowieść hiszpańską, przedstawia walki byków w Sewilli i wiele innych efektownych i malowniczych scen w roli tytułowej słynna polska gwiazda

Sensacja!

Wkrótce!

Demonstrowany na całym świecie pod protektoratem

Republiki Francuskiej i Stanów Zjednoczonej Ameryki

Najpotężniejszy epokowy dramat w 6-ciu częściach, odtwarzający z całą prawdą

ZBRODNIĘ PRUSKIE

NIE ZAPOMNIJMY NIGDY...!

1. 1 Sierpnia 1914 roku
2. Rozbestwienie prusaków
3. Miłość i poświęcenie
4. Tryumf żołdactwa
5. Napady, grabież i gwałty
6. Tragedja miłosna wśród łuku armat
7. Szpieg niemiecki przy robocie
8. Orgie oficerów pruskich
9. Rozstrzelanie bezbronnych kobiet
10. Bohaterstwo kobiety i jej ostatek
11. Zbrodnicze stoperdowanie przez łódź podwodną okrętu pasażerskiego

„LUSITANIA”

12. Wszechświatowy przewrót

13. Wdzięczność Ameryki dla Kościuszki i Lafayette'a,

Akcja dramatu i jego niezwykłe epizody od początku do końca obrazu przykuwają uwagę widza.

Film wykonany został przez Franc.-Ameryk. „Pathe” i subsydjowany przez Rząd Ameryk. sumą 3000000 dol.

3-cia Polska

Loterja KLASOWA

Na 32,000 losów 16,000 i 1 premja wygrywają razem 3 miliony 516 tysięcy 250 marek.

Największa wygrana 300,000 mk.

Cena osu w każdej klasie 28 marek,

$\frac{1}{2}$ losu 14 mk., $\frac{1}{4}$ losu 7 mk., $\frac{1}{8}$ losu 3 mk. 50 fen.

Ciągnięcie piątej kl. trwać będzie od 24 kwietnia do 15 maja 1919 r.

LOSY SĄ DO ODEBRANIA

Loterja przejęta została na własność przez ministerstwo wojskowe.

NA INWALIDÓW WOJENNYCH

Warszawa Trębacka 2.

Znakomite piwo Pilzeńskie

POLECA

Browar K. SZWEDE

w Częstochowie.

Czytelnicy!

Rozpowszechniajcie „Kurjer Częstochowski”.

OBYWATELE I OBYWATELKII

Ojczyzna nasza toczy walkę z wrogami odwiecznymi Polski na wszystkich frontach!

Żołnierz polski, częstokroć głodny i bosy, z bezprzykładnym męstwem, pierśią swą zasłania granice kraju od obcych najeźdźców.

Wewnątrz kraju setki tysięcy bezrobotnych wołają chleba i pracy!

Tysiące potrzeb państwowych oczekuje swego załatwienia.

Wojna z wrogami, zabezpieczenie bezrobotnych, zadosyćczenie potrzebom państwowym, przeprowadzenie doniosłych reform społecznych, wymagają miliardów!

Skarb nasz, niestety, jest biedny i bez pomocy ogółu ludności nie będzie w stanie podjąć swemu zadaniu! Kupno 5 proc. Pożyczki Państwowej staje się obowiązkiem świętym każdego prawego Polaka!

Wobec braku pieniędzy Rząd nasz nie może spełniać poruczonych mu przez Naród zadań!

Tylko zbiorowy wysiłek wszystkich może uratować Polskę od zagłady i od nowej fali bolszewicko-krzyżackiej!

Mieszkańcy Częstochowy!

Rada Miejska m. Częstochowy jako najwyższa instytucja, reprezentująca ogół mieszkańców Częstochowy, wzywa Was najgoręcej do natychmiastowego zakupu 5% Pożyczki Państwowej!

Jeżeli chcecie Polski silnej i istotnie niepodległej, jeżeli tli w Was iskra miłości Ojczyzny, to spiescie wszyscy, choć z groszem wdowim, i poratujcie tę Rodzicielkę Waszą, Polskę!

Baczenie, by synowie Wasi i wnukowie nie wyparli się Was, jako niegodnych synów Polski,

TEATR „ODEON”

KAZI MIŃSKIEGO

ulica Panny Marji Nr. 27.

Program od środy 9 do piątku 11
Kwieśnia.

Tylko 3 dni!

Dla dzieci wejście
wzbronione.

Ceny miejsc zwykłe

Najwybitniejsza farsa obecnego sezonu!

Moja żona gwiazdą kinematograficzną

Przewyborna farsa w 4 ch aktach z uroczą **Ossi Oswalda** w roli głównej.

Nad program:

Ostatnie wypadki w Niemczech oraz **Pogrzeb majora Lisa Kuli**
(Aktualne zdjęcia z natury). (Zdjęcia z natury)

gdybyście się okazali głusi na Jej wezwanie!

Obywatele i Obywatelki! Ojczyzna Was wzywa! Oddajcie każdy zbywający grosz na Pożyczkę Państwową!

Rada Miejska m. Częstochowy

Prezes Rady *Dr. St. Nowak.*

Wice-Prezes *W. Płodowski.*

Sekretarze Rady:

St. Kożan, A. Włosiński.

Żydzi a Polska.

„Gazette de Lausanne” zamieszcza pod powyższym tytułem wstępny artykuł, w którym czytamy:

„Polska od pewnego czasu niepokojona jest przez 2 manifestacje, które są być może jednym i tem samym, a których intrygatorami są żydzi. Jedna i druga, musimy to zaznaczyć, spotykają się z publiczną i szczerą przyganą ze strony wykształconych żydów, których rodziny mieszkają od szeregu pokoleń w tym kraju. Jednakże jedna i druga tworzy poważne niebezpieczeństwo nie tylko dla Polski, której zagrażają bezpośrednio,

ale także dla żywiciu żydowskiego polskiego, jak również dla żydów europejskich wogóle, gdyż mogą wywołać wrogi dla nich usposobienie.”

Za jeden z tych objawów „Gazette de Lausanne” uważa wykrzyk zbrojnego spisku w Krakowie, za drugą zaś delegację 3 żydów sjonistów, których wysłano z Polski do kongresu i memoriał przedłożony przez tę delegację. „Równość praw obywatelskich” — czytamy dalej w szwajcarskim dzienniku — nie wystarcza narodowi żydowskiemu, jak to pisze jeden z ich koryfeuszów, potrzeba mu prerogatyw mniejszości i narodowościowej”. Dalej „Gazette de Lausanne” wylicza znane żądania sjonistów co do równouprawnienia w życiu publicznym żargonu, co do szkół żydowskich i innych przywilejów dla żydów, poczem kończy następującymi uwagami:

„Oto są wymagania, co do których najzaciętszy nawet Judofil musi przyznać, że są niedopuszczalne. Ich istota mogłaby narazić nawet byt narodu polskiego, który w ten sposób otrzymałby o obliwą nagrodę za gościnność, jakiej zawsze używa żywiolowi żydowskiemu.”

Niezawodnie poza tymi dwoma objawami antypolskimi i antyspołecznymi, kryje się jakaś machiacja bolszewicka, a gdyby wykryto rękę niemiecką, nie zdziwiłoby to nikogo...”

O los Lwowa możemy być spokojni.

LWÓW, 8 kwietnia. Współpracownik lwowskiej „Gazety Porannej” uzyskał sposobność rozmowy z dowódcą załogi lwowskiej, generałem Jędrzejewskim.

Pytany o sytuację pod Lwowem, podkreślił, że jest teraz tam o wiele lepiej, gdyż nasze tyły są zapewnione.

Linja kolejowa Lwów—Przemysł jest silnie w naszych rękach, dlatego możemy każdej chwili otrzymać bez

przeszkody amunicję, żywność i posiłki.

Gwarancją powodzenia jest też znakomity nastrój i wyszkolenie żołnierza polskiego, na którego pochwałę niema wprost słów.

Skoro mam pod sobą — zakończył generał Jędrzejewski rozmowę — doskonale, wypróbowanego męstwa pułki legionowe, możecie być o Lwów spokojni.

Niema mowy o neutralizacji Śląska.

KRAKÓW, 9.4. Komunikat Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego podaje: „Obiegające prasę niemiecką i czeską pogłoski o neutralizacji Śląska są bezpodstawne. Faktyczny stan rzeczy nie uległ żadnej zmianie. Tak w myśl umów, zawartych z Czechami, jak i stanowiska misji koalicyjnej w Cieszynie, obowiązuje na całym Śląsku prowizoryczne ustawodawstwo z czasów austriackich, nie może więc być mowy o poczynieniu jakichkolwiek zmian w ustawodawstwie czy administracji.”

Niemcy starają się o udział w rządach na Śląsku.

CIESZYN, 8.4. Niemcy śląscy rozpoczęli w komisji koalicyjnej w Cieszynie starania o przyznanie im udziału w rządach na Śląsku. Domagania ich zostały wywołane pogłoskami o neutralizacji Śląska.

Groźby czeskie na Śląsku.

CIESZYN, 8.4. Czesi zabronili na całej okupacji czeskiej na Śląsku mówić o neutralności Śląska lub o plebiscycie, pod karą więzienia.

Sprawa aprowizacji w Sejmie.

Przed rozpoczęciem obrad posiedzenia 26-go poseł Zagórski z Częstochowy odczytał interpelację w poruszonej przez „Kurjer Częstochowski” sprawie wywozu 4-ch wagonów jaj — (1.800.000 sztuk).

Marszałek Trampezyński w odpowiedzi na powyższe zakomunikował, że interpelację skieruje na drogę przepisanej regulaminem, a więc do mi-

nisterstwa aprowizacji, które zapewne udzieli pos. Zagórskiemu odpowiedź w tej sprawie.

Głos zabrał pos. Arciszewski (P.P.S.) mówca wypowiada się przeciw wnioskowi o wolnym handlu zbożem.

Mowa jego wywołuje wrzawę wśród piastowców.

P. Potoczek (P.Z.L.) wypowiada się za wolnym handlem zbożem.

Pos. Postolski (N.Z.R.) oświadcza się przeciw zaprowadzeniu wolnego handlu.

W imieniu N. Z. R. mówca oświadcza, że będzie o głosował za utrzymaniem kontyngentu w całej pełni oraz zgłasza rezolucję z wezwaniem rządu, aby nie tylko zboże kontyngentowe, ale wszelkie pozostałe rolnikom zboże poza ilościami potrzebnymi na wyżywienie wsi zamagazynował na potrzeby armii, miast i ośrodków przemysłowych. Dalej rezolucja

wzywa rząd, aby ściągnął zaległe kontyngenty

od rolników i zwalczał surowo wszelkie nadużycia przy dostarczaniu kontyngentu.

Pos. Federowicz wyraża wdzięczność Izbie, że otworzyła na nowo dyskusję nad aprowizacją. Bez rozwiązania sprawy aprowizacyjnej nie wierzy w możliwość istnienia państwa. Jest zwolennikiem handlu wolnego.

Wyliczywszy szereg zarzutów, zupełnie konkretnie ujętych,

mówca stawia rezolucję

„Wzywa się rząd, by wezwał w stosunki aprowizacyjne wielkich miast centrów przemysłowych i w dostawy wojskowo i przedsięwziął kroki, zmierzające do usunięcia braków i wprowadzenia ładu w tej organizacji”.

Marszałek Trampezyński stwierdza, że na prośbę obywatelstwa z kresów wschodnich zażądał od Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu, aby bezrekompensaty w węglu dała kresom ziemniaków i zboża. Rada się zgodziła na to.

Pos. Hartglas jest zdania, że stanowisko jakie zajęła komisja jest zupełnie słuszne.

Pos. Dąbski

nakreślił cudowny obrazek

jakie to stosunki nastąpi, gdy będziemy mieli wolny handel. Wówczas całe sznurki kmiotków z furami zboża pojedą na targ i odstąpią je po cenach sprawiedliwych. To jest bardzo ładna powiastka ale powiastka tylko dla dzieci. Gdy była chwila wolnego handlu 17 i 18 roku, gdy w powiecie siedleckim był nadzwyczajny urodzaj na ziemniaki to w jesieni korzec kosztował 18 — 20 marek, a na przedrodku właścianie sprzedawali je po 9 mk., ale niestety już zgnili, bo trzymano je, myśląc że ceny pójdą jeszcze w górę.

Mówca domaga się, aby rząd w polityce aprowizacyjnej wykazał więcej energii.

Pos. Gdyk ze Zw. L. N. skarżył się na nadużycia z mąką amerykańską, na przemytnictwo i otwartość granic do Niemiec.

Następnie przemawiał poraz pierwszy w Izbie poseł socjalistyczny Misiček, ucieszny i rozweselający Izbę starusiek, o fizjonomji złośliwego krasnoludka.

Pod konie dyskusji

głos zabrał minister aprowizacji odpowiadając po kolei na słuszne i niesłuszne zarzuty, jakimi mowy obarczyli jego ministerstwo.

Zarzut, że żydzi otrzymali również szałec, choć go nie jadają, oparty jest na prawdzie, stało się to jednak na życzenie misji amerykańskiej.

Mówione, że w Ministerstwie aprowizacji rządzi łapówka, że istnieje giełda frachtowa, że mąka amerykańska idzie na pasek i t. d. Minister wie, że tak

istotnie się dzieje, współpraca jednak Sejmu z rządem może temu zaradzić.

Pos. Zagórski (NZR)

atakuję ministra aprowizacji, który nie wie, że w Częstochowie wydawano przepustki na wywóz do Niemiec.

Mówca cytuje notatkę z wiedeńskiej „N. Freie Presse”, z której dowiadujemy się, że rząd austriacki zawarł umowę z rządem polskim na dostawę pewnej ilości wagonów żywności. Mówca piętnuje ten fakt i oświadcza, że robotnicy nie wypuszczą żywności do Niemiec.

P. Zagórski stawia imieniem N. Z. R. rezolucję, ażeby paskarzy, wywozujących zagranicę żywność, karać jako zdrajców stanu.

Galerja bije brawa, marszałek zwraca uwagę, że jeśli się to jeszcze raz powtórzy, każe opróżnić galerję.

O wywóz jaj

Co do jaj to organizacje właściańskie współdziałające zwracały się do nas, że jaj jest w Polsce więcej, niż konsumcja wymaga. Według organizacji rolniczej włościańskiej i wogóle syndykatów roln. i ministerstwa rolnictwa wiadomo, że teraz jest paręset wagonów jaj ponad potrzebę.

Niektóre ministerstwa wymagają pewnych rekompensat dla Polski, jak broń amunicja, ubrania dla żołnierza, za wywóz. Jaja w pewnym stopniu mogą być z kraju wywożone. Ale nie decydujemy o tem sami, tylko komisja międzyministerjalna — mówił minister.

Przeciwko kamienicznikom z P.P.S.

Pos. Piotrowski mówi o tem, że gospodarzom podczas wojny zarabowano konie i bydło a dziś nikt się o nich nie troszczy. Nie mamy ani soli ani nafty i wogóle nic. „Mówicie panowie, że my nie chcemy dać zboża. My z ochotą damy kontyngent, ale nie dla tych (zwraca się do posłów P. P. S.) którzy posiadają kamienice, bo panowie żeście się zбоżacili, z robotnika krew wycisnęli i kamienice pozakupowali! Powiedział jeden z posłów, że my mamy pełne kieszenie pieniędzy. Wy macie kamienice z wyszukiwania robotników, ale nie nie chcecie temu robotnikowi dać. Zaslaniacie się piersiami robotnika, a sami jesteście paskarzami. Gospodarz da dla wojska, dla żołnierza, ile potrzeba. Wśród was znajdują się tacy, którzy podczas wojny kupili sobie po trzy kamienice. Nie mogą podzielić zdania ministra o wywozie jaj zagranicę, bo tymi skrzynkami z jajami mogą być wywiezione inne towary. Za czasów okupacji tacy tacy tu są na lewicy, potrafili pokłaść na wierzchu jabłka, a pod jabłkami całe worki mąki. To samo ci paskarze z lewicy mogą robić z tymi jajami (na lewicy wrzawa).

Izba uchwala zamknięcie dyskusji. Referent zrzeka się głosu, Izba uchwala odesłać rezolucje wszystkie do komisji aprowizacyjnej.

Posiedzenie 28 Sejmu.

(wtorek, d. 8.4)

Posiedzenie otwarto o godz. 8 m. 15. Po odczytaniu interpelacji i wniosków Sejm przystępuje do 2 i 3 czytania ustawy o administracji skarbowej dla Galicji.

właszenia niektórych obszarów ziemi, stosownie do potrzeb ludności, o ile tego wymagać będą interesy miejscowe, a interes państwa tego nakazywać będzie.

Bliźniacy tedy dopuszczają wywłaszczenia i stawiają jako maximum władanie ziemią 300 morgów, inne stronnictwa jak „Piastowcy“ radząby to maximum obniżyć.

Ta właśnie ewentualność stała się dla prawicy bodźcem do wypowiedzenia się w sprawie reformy agrarnej. Poseł Głabiński wraz z 2 członkami Klubu Bliźniaków i 2 członkami N. Z. R. przedłożył wniosek, wzywający rząd do przedłożenia projektu reformy agrarnej na zasadzie przymusowego wykupu wielkiej własności.

—(o)—

DZIEŃ POLITYCZNY.

Surowa ustawa przeciw łapownictwu urzędników i służby państwowej.

Posel Głabiński i tow. wnieśli projekt ustawy, zwracającej się przeciw łapownictwu urzędników i służby państwowej. Projekt postanawia, że urzędnik, któremu udowodniono branie łapówek, zostaje natychmiast ze służby wydalony, a majątek jego będzie skonfiskowany.

Bardzo surową ustawę wniesiono też przeciw lichwiarzom.

Miljard dla Polski.

Z Paryża donoszą: „Temps“ powtarza ogłoszoną w „Chicago Tribune“ wiadomość, że suma odszkodowania, żadanego przez Francję ma być zmniejszona na 10 miliardów dolarów. Odszkodowanie Belgii będzie wynosić 5 miliardów, a Wielkiej Brytanji, Serbji, Polski i Ameryki po jednym miliardzie.

Paderewski w sprawie Gdańska.

Natychmiast po przyjeździe do Paryża I. Paderewski wszedł w kontakt z politycznymi i wojskowymi przedstawicielami rządu polskiego w Paryżu. Mimo licznych zajęć, przyjął p. Paderewski wysłannika „Temps“, któremu oświadczył, że z całości spraw polskich wybija się na pierwszy plan kwestja Gdańska i Cieszyna. P. Paderewski omawiał też kwestję rolną oraz reform społecznych w Polsce i wskazał na to, że Sejm liczy 130

Piotrogradzko - Ryski Bank Handlowy
(dawniej Ryski Bank Handlowy)

Oddział w Częstochowie
2 Aleja 126
przyjmującej zapisy na

Polską Pożyczkę Państwową

kupuje i sprzedaje ruble i wszelkie inne waluty zagraniczne po kursie dziennym. Wyciągnie **kasetki** (wzosa) w skarbcu oparterzonym.

posłów włościan, których przedewszystkiem interesuje sprawa podziału gruntów. Mimo to posłowie ci nie są bynajmniej komunistami. „Nie będą rewolucjonistami — mówi p. Paderewski — jesteśmy jednak zwolennikami reform rolnych na wielką skalę. Reformy te będą dokonane metodycznie, z równowagą, a przytem możliwie szybko“.

Ostatnie telegramy.

Tel. wł. „Kurjera Częstochowskiego“

Zamach żydów na wojsko polskie.

WARSZAWA, 9/4. Pol. Ag. Tel. komunikuje prasie warszawskiej, że zbolszewizowani żydzi napadli pod Pińskiem na oddziały polskie, zabijając i raniąc wielu żołnierzy naszych.

Zamordowany też został zdradziecko por. Zameczek dowódcą oddziału.

Żydzi zamierzali wyrządzić nieliczną załogę, zniszczyć tor kolejowy, zawładnąć stacją, uniemożliwić odwrót wojsku naszemu i wziąć go we dwa ognie.

5 kwietnia zorganizowana banda bolszewików żydowskich rzuciła się na wojsko polskie raniąc naszych żołnierzy. Dzięki szybkiej orientacji dowódcy, nie dopuszczono do połączenia się band spiszkowców i ujęto organizatorów napadu.

Podczas zajść bazyla w Pińsku amerykańska misja żywnościowa, która potwierdzi wobec świata wieści o tem ohydny zamach żydowski. Na skutek wyroku naszego sądu wojskowego doraznego rozstrzelano 30 bolszewików.

Anglja zapowiada podjęcie stosunków handlowych z Niemcami.

WIEN, 9/4. Pierwotna uchwała związków handlowych, stowarzyszeń kupieckich i przewozowych w Anglii, sankcjonowana przez rząd a postanawiająca, że Anglja przez lat 5 po zawarciu pokoju nie powróci swych stosunków handlowych z Niemcami należy uważać za nieważną.

Paryski „Temps“ donosi mianowicie z Liverpool, że tamtejszy związek towarzyszt okrętowych powziął jednomyślną uchwałę natychmiastowego przywrócenia stosunków handlowych i połączeń okrętowych z portami niemieckimi z chwilą podpisania pokoju przez Niemcy.

Uchwała powyższa stanowi punkt zwrotny w ocenie połączenia międzynarodowego.

Związek narodów łacińskich.

LUGANO, 8/4. Doszedł już do skutku związek narodów łacińskich, to znaczy Francji, Włoch, Hiszpanji i Portugalji. Porozumienia w tej sprawie zaszyły już tak daleko, że związek w najbliższym czasie stanie się faktem dokonanym.

—(o)—

Różne nowiny.

— W Lublinie wczoraj w warsztatach kolejowych wybuchł strajk robotników.

— W Weimarze odbyła się olbrzymia demonstracja ludności z powodu trudności żywnościowych.

— Izba gmin w Anglii przyjęła w drugim czytaniu projekt ustawy o usunięciu wszelkich ograniczeń dla kobiet, zwłaszcza w dziedzinie sądownictwa i pełnienia służby państwowej.

—(o)—

Życie kraju.

Polak amerykańsin u robotników

Olbrzymi wiec robotniczy odbył się w Dąbrowie jak pisze „Kur. Zagl.“ na którym przemawiał zasłużony Polak Amerykanin dr. Smykowski, bawiący po raz pierwszy na ziemiach polskich.

Dr. Smykowski opowiedział zebranym, co Polonja amerykańska zdziałała w czasie wojny dla budowy państwa polskiego i zaklinał, aby obecnie Polacy sami sobie nie szkodziли wewnętrzną anarchją, dzikimi strajkami i złą gospodarką. Ani Anglja, ani Niemcy nie są w stanie dzisiaj Polsce zaszkodzić tyle, ile zaszkodzić sobie mogą sami Polacy polityczną i gospodarczą anarchją, zamachami i nieładem wewnętrznym. Jeżeli będzie porządek i spokój w Polsce, to wówczas sprawa polska zwycięży pod każdym względem na całej linii — dowodził mówca.

Dr. Smykowski przedstawił następnie zebranym dalszy plan Polonji amerykańskiej, która zamierza sprowadzić do Polski zapasy obuwia, bielizny i t. p.

Mowę dr. Smykowskiego oklaskiwali wszyscy robotnicy, a nawet skrajni agitatorzy dąbrowscy.

Doktor medycyny

Edwin PETRYKAT

b. lekarz kliniki chorób skórnych Prof. Lessera
choroby skórna, weneryczne i moczopięciowe
ul. Szkolna 6, I piętro.
przyjmuje od 10-11 i 3-6 godz. wiecz.

SANDAŁY

Znane z dobroci i elegancji na nadchodzący sezon polecam w wielkim wyborze własnego wyrobu.

Franciszek Babczyński
ul. Stradomska № 27.

BIURO OSWIETLENIA ELEKTRYCZNEGO

Stale na składzie w znacznym wyborze: Lampki żarowe, rurki izolacyjne, przewodniki elektryczne, łożyska i urządzenia prądu oraz wszelkie artykuły instalacyjne i izolacyjne do światła i siły.

Inż. M. S. Czerny i B. Glicner

„PROMIEN“

ul. pańny Marji 33
Telefon 24

„CUD“

kupują wszystkie oszczędne gospodynie jako doskonałą zaprawę do podłóg

Istniejące dotychczas na rynku różne zaprawy do podłóg, przedstawiają masę rozmazującą się, jak miękkie masło. Powstaje to skutkiem do mieszki do wosków różnych innych niewłaściwych substancji.

Zaprawa „Cud“ nie rozmazuje się, bo jest ścisła, zawiera bowiem w sobie same najlepsze, lepsze woski i rozciera się tylko cienką warstwą równomiernie

Zaprawa „Cud“ zasycha natychmiast, daje z prawdziwą łatwością prześliczny długotrwały połysk i używana być może w ilości minimalnej.

Żądać w składach aptecznych i mydlarniach.

Elektoralna № 30 Telefon 250-65.

Szczury i myszy

radzykalnie wytopić można tylko środkiem

Kaps.

Preparat **Kaps** ze względu na swe wybitne własności i użycie wielu powag naukowych, znalazł szerokie zastosowanie, w każdym gospodarstwie domowym, handlu, przemyśle leśnictwie, ogrodnictwie, kooperatywach, składach żywnościowych i t. d.

Na żądanie prospektu bezpłatnie. Sprzedaż preparatu „KAPS“ we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Wyłączna sprzedaż preparatu **KAPS** w firmie:

R. Seidengart w Łodzi Piotrowska 44.

LICYTACJA W LOMBARDZIE

Częstochowskiego

Tow. Pożyczkowo - Oszczędnościowego

Kościuski 11

odbędzie się 7 kwietnia 1919 roku i da, następujących o godz. 12 w poł. Od zastawów nieopłaconych do dnia 1 kwietnia 1919 r. liczone będą koszty licytacyjne.

zarząd.

Stowarzyszenie Lokatorów

m. zesochy

ul. Kościuski Nr 32, parter od frontu. Biuro otwarte w poniedziałki, środy i piątki od 4 do 6 popołudniu

Doktor

Stefan Purski

choroby skórne i weneryczne

przyjmuje od 8-11 r. i od 3-7 wiecz.

Częstochowa ul. Kilińskiego № 5

(Piękna) I piętro

Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Kilińskiego nr. 7

Przyjmuje od 2-ej do 5-ej po południu.

Do sprzedania 3 morgi ziemi ogrodowej, urządzenie sklepowe, waga sztyldy, aryston wóz, drabiny, kosze do k. k. żelastwo, kotły osiennice drzewi, okna, futry, belki, bale, scho-dy, poręcze, b. c. stęły, łóżka, szafa, butelki, chomonta, Kościuski 46.

W dniu 2 kwietnia w Piotrkowie na stacji kolejowej skradziono paszport pientądze F. Gabla. Upraszam o odesłanie ich do Częstochowy II A leja 16.

Zgubiono zaświadczenie z Magistratu na imię N. Monata. Odnieść do Redakcji „Kurjer“.

Ko isja Obrony i podniesienia rzemiosł przy Stow. Rzem.-Przem. w Częstochowie wzywa majstrów wszystkich zawodów i drobnych przemysłowców chrześcijan o niezwłoczne przybycie do kancelarii Stow. dla wypełnienia kwestionariusza strat wojennych.

potrzebny chłopiec do fabryki Cukrów Kościuski 19.